

Nr 26.

Av herr **von Sneidern**, om ökat anslag till förste provinsialläkare och provinsialläkare.

Å femte huvudtiteln upptaget anslag till förste provinsialläkare och provinsialläkare är i år höjt till belopp, som medger tillsättande från 1 januari 1924 av ytterligare fem provinsialläkare. Denna höjning innebär emellertid ett avbrytande av den plan för ombildning av distriktsindelningen, som 1920 uppgjordes av den s. k. 1916 års provinsialläkaredistriktskommitté. Enligt denna plan skulle under 10 år föreslagna 98 nya ordinarie distrikt tillsättas. Visserligen har denna plan icke av riksdagen blivit på något sätt fastställd — fastmer uttalade 1921 års riksdag, att i dess beviljande av medel till 10 nya distrikt ej fick inläggas någon prejudicerande betydelse. Men trots statsutskottets motstånd beviljade 1922 års riksdag anslag till de då av Kungl. Maj:t föreslagna 10 nya distrikten. De skäl, som statsutskottet vid förra riksdagen åberopade för inskränkning av tillökningen från föreslagna 10 till 5 nya distrikt, ha, som av departementschefen påpekas i nu föreliggande proposition, ej visat sig hållbara. Man förmenade nämligen, att bildandet av nya distrikt även i södra Sverige skulle ytterligare försvåra fyllandet av det då stora antalet vakanser i Norrland. Så har emellertid ej blivit förhållandet. Av propositionen framgår, att antalet vakanser betydligt nedgått sedan förra året trots inrättandet av 10 nya tjänster, och de förhoppningar från medicinalstyrelsens sida om en ytterligare förbättrad situation vid årsskiftet, varom i propositionen talas, ha i huvudsak gått i uppfyllelse. Departementschefens enda skäl, för att ej i full utsträckning upptaga medicinalstyrelsens förslag att tillsätta även i år 10 nya tjänster, är det statsfinansiella. Hur tungt vägande detta skäl än under nuvarande förhållanden är, bör beaktas såväl det relativt obetydliga belopp — 13,750 kronor, varom här är fråga, som att besparingen för statskassan betyder ej en minskad utgift för folket utan ett fortsatt betungande av ofta ekonomiskt synnerligen svagt ställda kommuner. Av riksdagsbehandlingen av detta ärende — särdeles vid förra riksdagen —

har med all tydlighet framgått det ute i landet starkt kända behovet av bättre ordnade läkareförhållanden än dem, som visat sig möjliga att upprätthålla medelst ett utbredd extra provinsialläkaresystem. På alla de orter, som kunna komma i fråga att bli ordinarie distrikt, är ett bestående behov av läkare konstaterat. Det gäller, huruvida befolkningen i dessa trakter skall fortfarande missgynnas i förhållande till andra delar av riket, dels genom sämre och osäkrare tillgång till läkare, dels genom tvånget till mången gång tryckande kommunala uppoffringar för ändamålet. På senare tiden har en påtaglig förbättring av tillströmningen av läkare till den länge som föga lockande betraktade provinsialläkarebanan kunnat iakttagas. Denna förändring kan utan tvivel i viss mån tillskrivas de under senare åren ökade befördringsmöjligheterna på banan. Åtgärder, som kunna äventyra denna löftesrika utveckling, böra om möjligt undvikas.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen, med bifall i övrigt till vad Kungl. Maj:t under punkt 66 av femte huvudtiteln föreslår, å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare från och med år 1924 uppför ytterligare 10 provinsialläkare och i anledning härav uppför det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare med 1,588,800 kronor.

Stockholm den 19 januari 1923.

Axel von Sneidern.